

Gislaveds kommun

## Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Lundåkerskolan  
belägen i Gislaveds kommun

## Uppföljning av tillsyn i Lundåkerskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Gislaveds kommun under hösten 2018. Skolinspektionen fattade den 24 januari 2019 beslut efter tillsyn för Lundåkerskolan. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Gislaveds kommun inkom med den 20 maj 2019 och på uppföljningsbesök den 3-4 juni 2019.

### Sammanfattning av avhjälpna brister

| Arbetsområde                                                |                                                                                                           | Typ av ingripande |
|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 1. Undervisning och lärande                                 |                                                                                                           |                   |
|                                                             | Lärarna stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan.                         | Brist avhjälp     |
| 4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling |                                                                                                           |                   |
|                                                             | Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. | Brist avhjälp     |
|                                                             | Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.           | Brist avhjälp     |

### Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen avhjälp påtalade brister. Skolinspektionen avslutar tillsynen.

### Avhjälpna brister i verksamheten

#### Undervisning och lärande

*Utbildningen ska vara likvärdig varhelst den anordnas. Skolan ska därför se till att undervisningen utgår från kursplanerna, att den är strukturerad och i övrigt genomförs på det sätt som läroplanen föreskriver. En annan garant för likvärdighet är*

*att skolan ser till att undervisningen bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Undervisningen ska också vara icke-konfessionell. Enskilda individers privata uppfattningar, oavsett om de kommer från personal, elever eller vårdnadshavare, får inte ges inflytande över innehåll och upplägg på ett sätt som riskerar undervisningens saklighet och allsidighet. Vid fristående grundskolor ska konfessionella inslag i utbildningen alltid anordnas på ett sådant sätt att frivillighet i deltagandet garanteras. Utbildningen ska i sin helhet utformas så att den är tillgänglig för alla elever, oavsett elevernas behov. Det handlar såväl om att säkerställa de fysiska förutsättningar som krävs för att elever ska kunna delta i undervisningen som att i undervisningen förmedla höga förväntningar på alla elever på ett sätt som gör att de utvecklar tillit till den egna förmågan. Skolan behöver ta sitt kompensatoriska ansvar. Det finns till exempel särskilt uttryckt i skollagen att elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. För nyanlända elever kan rektorn även fatta beslut om stödåtgärder såsom prioriterad timplan och förberedelseklass för att individanpassa undervisningen. Utbildningen och undervisningen ska organiseras så att elever möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.*

### **Bedömning av brist**

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Gislaveds kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

### **Motivering**

I sin skriftliga redovisning av åtgärder har Gislaveds kommun sammanfattningsvis anfört följande. Pedagogerna har fått utökad tid för ämneskonferenser för att få större möjligheter att utveckla undervisningen. I dessa arbetslag har diskussioner om bemötande av elever förts. Skolans pedagoger har i tvärgruppsdiskussioner diskuterat vad som skiljer den professionella läraren från den oprofessionella läraren. Utifrån dessa diskussioner har ett observationsschema tagits fram och pedagogerna har genomfört observationer hos varandra. Några av punkterna i observationsschemat behandlar en undervisning som stärker elevernas vilja och förmåga att lära sig och som är stimulerande och utvecklande för eleven och att anpassningar görs med hänsyn till elevernas behov och förmågor. Protokollen från observationerna analyseras av rektor som tar fram handlingsplaner utifrån resultatet. Rektor och biträdande rektor ökar sin frekvens av lektionsbesök. På medarbetarsamtalen införs ett ökat fokus på

pedagogens egen utveckling i förhållande till diskussionen om den professionella läraren.

Vid intervjuer under uppföljningsbesöket uppger alla elever utom två att lärarna tror på dem och att lärarna motiverar sina elever. Lärarna berättar i intervju att man i kollegiet diskuterat normer och regler och förväntningar på elever och att det gett effekt på hur lärare bemöter eleverna. Vidare berättar de att det fortfarande finns några lärare som inte riktigt följer gemensamma överenskommelser, men att dessa får handledning och stöd, både av förstelärare, mentorer och rektor. Skolans arbete med kollegiala lektionsobservationer är ett arbete som kommit igång och som gett positiva effekter uppger lärarna. Rektorn berättar i intervju om åtgärder som vidtagits, bland annat har lärare placerats om, någon lärare har färre undervisningstimmar och under flera lektioner är det två lärare i klassrummet. Rektorn säger att hen har god kännedom om vilka lärare som ännu inte fullt ut följer gemensamma överenskommelser och förhållningsregler och att hen med dessa har täta samtal om bland annat bemötande. Det framkommer i intervjuerna att de uppgifter om åtgärder som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen är kända för lärarna och, där det är aktuellt, för eleverna.

Även om det i samband med uppföljningsbesöket framkommit att några elever fortfarande upplever att det finns lärare som inte stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan, visar utredningen att huvudmannen och skolan arbetar aktivt med detta. Det har därmed sammantaget vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen i denna del avhjälpt bristen. Tillsynen ska därför avslutas.

Skolinspektionen vill dock understryka vikten av att arbetet fortsätter och att huvudmannen följer upp att arbetet får avsedd effekt.

### ***Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling***

*Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek och grupprum. Skolan ska bedriva ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att främja elevens lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Det, innebär exempelvis att grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska*

*omständigheterna utredas och i förekommande fall åtgärdas, för att förhindra kränkande behandling i framtiden.*

### **Bedömning av brist**

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Gislaveds kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

### **Motivering**

I sin skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder har Gislaveds kommun sammanfattningsvis anført följande. På skolan finns heltidsmentorers uppgift det är att överblicka elevernas hela skolsituation, kunskapsmässigt, socialt och personligt. Mentorerna är länken mellan skola och hem. De har också i uppdrag att vara matvärdar, så att det alltid finns vuxna på plats i matsalen. Fritidsgården är bemannad dagtid och har flyttat in centralt i skolan. Skolan deltar i ett treårigt IFOUS-projekt om inkluderande lärmiljöer. Implementeringen på skolan sker genom nybildade utvecklingsgrupper. Man har på skolan arbetat fram en gemensam lektionsstruktur. Det finns ett kollegialt samarbete kring pedagogiska planeringar, med tydligare information till vårdnadshavare och elever. Lärarna utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna i tätare intervaller. Elevenkäten med frågor om studiero, trygghet och trivsel ska genomföras en gång per termin, för en tätare uppföljning av vidtagna åtgärder. Diskussion om och undersökning av språkbruk genomförs. Gemensamma normer diskuteras, både i elevgrupp och personalgrupp. Rektorn förtydligar pedagogernas uppdrag med att förebygga och rapportera fall av kränkande behandling till rektorn, utifrån skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen omfattar både det förebyggande och åtgärdande arbetet. Rektorn följer upp att alla lärare är införstådda med planen och följer överenskommelser. I förekommande fall har rektorn samtal med lärare.

I stort sett alla i samtliga intervjugrupper ger en samstämmig bild av att det blivit bättre, i meningen lugnare på skolan, både på raster och på lektioner. Någon lärare menar att det inte skett någon förbättring alls och ger exempel på vad som inte fungerar. Vid intervju med rektorn framkommer att förhållandena är kända och att rektorn vidtagit relevanta åtgärder. Eleverna säger sig oftast ha studiero och ger flera exempel på sådant som ändrats denna

termin, bland annat lektionsstruktur och lärarnas planering. Detta bekräftas även i intervju med lärare, elevhälsa och rektor. Rektorn har delat vissa grupper och under vissa lektioner är det bemannat med två lärare. Det är fler vuxna ute i korridorer och skolgård och i de fall det uppstår incidenter ingriper vuxna. Rektorn berättar att man identifierat otrygga områden och att hen sett till att öka vuxennärvaron på dessa platser. Lundåkerskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är känd och tillämpas, enligt samstämmiga utsagor i intervjuerna. (kartläggning, analys, åtgärder i det förebyggande). Lärare och elever uppger i intervju att de vet hur de ska agera vid kränkningar och att uppfattningen är att planen följs, både vad det gäller det förebyggande och det åtgärdande arbetet. Lärarna berättar i intervju att man i kollegiet haft många diskussioner om bemötande av eleverna, både för en positiv vardag, men också för att eventuella bråk inte ska eskalera. Några medarbetare har gått en kurs i lågaffektivt bemötande. Utredarna upplever vid skolbesöket skolmiljön som lugn, med många vuxna närvarande i korridorer och uppehållsrum. Utredarna ser många samtal mellan elever och lärare i matsal, korridorer och uppehållsrum. De uppgifter om åtgärder som huvudmannen redovisat är kända för lärarna och, där det är aktuellt, för eleverna.

Även om det i samband med uppföljningsbesöket framkommit att någon lärare upplever att det inte skett önskade förändringar på skolan så att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, visar utredningen att huvudmannen och skolan arbetar aktivt med detta. Vidare visar utredningen att huvudmannen och skolan arbetar målinriktat för att motverka kränkande behandling av elever. Det har därmed sammantaget vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen avhjälpt bristerna även i dessa delar. Tillsynen ska därför avslutas.

Skolinspektionen vill dock understryka vikten av att arbetet fortsätter och att huvudmannen följer upp att arbetet får avsedd effekt.

## Beslut

2019-06-26

7 (7)

Dnr 43-2018:7009

**På Skolinspektionens vägnar**

**X** Mats Lundqvist

---

Enhetschef

Signerat av: Mats Lundqvist

**X** Anna Sundman Marknäs

---

Föredragande

Signerat av: Anna Sundman Marknäs